7/1005, 1006

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

SAYI : B.02.1.HM.0.EKA-08.01-03/ 19.09.03* 56636
KONU : Soru Önergesi Hk.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ : (a) 28.07.2003 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-2682 sayılı yazıları
(b) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Mali Sektör Politikaları Dairesinin 12.08.2003 tarihli ve 9612 sayılı yazısı

İlgi (a)'da kayıtlı yazıda, Adana Milletvekili Sayın Atilla Başoğlu'nun tevcih ettiği 7/1005-2696 ve 7/1006-2697 sayılı yazılı soru önergelerinin sureti ekli olarak gönderilmiş ve süresi içinde cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu soru önergeleri ile ilgili olarak Hazine Müsteşarlığınca hazırlanan yanıtlar ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan alınan ilgi (b) yazısının sureti ilişikte sunulmaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı

EKLER :

EK-1 Yazı (1 Adet-2 Sayfa)

EK-2 Yazı (1 Adet-5 Sayfa)

Bilgi :
Başbakanlığa

7/1005, 1006

7/1005-2696 NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİNİN HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI İLGİ ALANINA GİREN KONULARIYLA İLGİLİ GÖRÜŞLER

Hükümet programının 28. sayfasında yer alan, **"Rekabet derecesine, ekonomik birimlerin ihtiyaçlarına uygun finansal ürün veya hizmet sunabilme yeteneğine, fon toplama ve fon kullandırma süreci ya da mekanizmasına evrensel içerik ve kalite kazandırılacaktır."** ifadelerinin gereği olarak;

a) Yürütmekte olduğunuz çalışmalar nelerdir?

Yeni hazırlanan Sigortacılık Faaliyetlerinin Düzenlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı Taslağının, sigorta sektörünün sunduğu ürün çeşidinin ve kalitesinin artmasında, ayrıca, kendisinden beklenen güvence sunma ve fon yaratma işlevini daha iyi bir şekilde yerine getirmesine önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

7/1005, 1006

7/1006-2697 NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİNİN HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI İLGİ ALANINA GİREN KONULARIYLA İLGİLİ GÖRÜŞLER

Hükümet programının 28. sayfasında yer alan, **"Finans Sektörünün uluslararası standartta kurumsal ve fonksiyonel bazda derinleşmesi sağlanacaktır. Finans sektöründe zaman zaman ortaya çıkan kötü yönetimlerin topluma maliyet yüklemesini önleyici tedbirler alınacaktır."** ifadelerinin gereği olarak;

a) Yürütmekte olduğunuz çalışmalar nelerdir?

Sigortacılık Faaliyetlerinin Düzenlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı Taslağında, sigortacılık sektörüne duyulan güveni artırmak ve sigortalıların haklarını korumak üzere tüzel kişiliği haiz ve kendi kaynakları bulunan Sigortalıları Koruma ve Risk Yönetimi Hesabı oluşturulması öngörülmektedir. Bu şekilde, sigortacılık sektöründe çeşitli nedenlerle ortaya çıkabilecek tazminat ödeme güçlükleri ve dolayısıyla sigortalı mağduriyetleri, topluma ek maliyet yüklenmeden bu Hesap yoluyla giderilmiş olacaktır.

b) Tamamlamış olduğunuz çalışmalar nelerdir?

i) 4986 sayılı Kanun ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 108 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde değişiklik yapılmış ve iflas eden sigorta şirketlerinin sigortalılarının yanı sıra, malî bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatları iptal edilen sigorta şirketlerinin sigortalılarının da, Trafik Sigortası alacakları için Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği nezdindeki Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabına başvurulabileceği hüküm altına alınmıştır. Bu şekilde, iflas sürecinin uzaması nedeniyle ortaya çıkan mağduriyetler önlenmiş olmaktadır.

ii) 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu 07.04.2001 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmış, yayım tarihinden itibaren altı ay sonra, 07.10.2001 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.
Ülkemizdeki bireysel emeklilik sistemi, gönüllü katılım esasına dayalı ve bireylere aktif çalışma yaşamlarının sonunda ek gelir sağlamaya yönelik bir sistemdir. Bu sistem çerçevesinde emeklilik hakkının kazanılabilmesi için en az 10 yıl süreyle sisteme katkı payı ödenmiş ve 56 yaşının tamamlanmış olması gerekmektedir.
Sistemde katkılar her bir katılımcı adına ayrı hesaplarda takip edilecek ve herkes kendi birikimleri oranında gelir alacaktır. Söz konusu sistem, kamu emeklilik sistemlerini tamamlayıcı bir özellik arz etmekte olup, sistemin ülkemiz ekonomisinin ihtiyacı olan uzun vadeli fonların oluşturulmasında önemli bir rolü olacağı düşünülmektedir.
Hâlihazırda 9 şirket emeklilik branşında faaliyet göstermek üzere ruhsat almış olup, 2 şirketin ruhsat başvuruları ise inceleme aşamasındadır.

7/1005,1006

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Mali Sektör Politikaları Dairesi)

ACELE-SÜRELİ

SAYI: BDDK.MSPD -9612 — 12 Ağustos 2003

KONU: Soru Önergesi Hk.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞINA
(Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü)

İLGİ: 01.08.2003 tarih ve 47673 sayılı yazınız

Adana Milletvekili Sayın Atilla Başoğlu'nun Devlet Bakanı Sayın Ali Babacan'a yönelttiği ve ilgi yazınız ile Kurumumuzca yanıtlanması istenen yazılı soru önergelerinden Kurumumuz faaliyet alanına giren 7/1001-2692, 7/1002-2693, 7/1004-2695, 7/1005-2696 ve 7/1006-2697 sayılı önergelere ilişkin olarak hazırlanan yanıtlar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ayhan ALTINTAŞ
Başkan Yardımcısı V.

EK: 8 sayfa

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı
18.06.03 080962
Şube Kayıt No

Atatürk Bulvarı No:191 Kavaklıdere 06680 ANKARA Tel: (312) 455 67 77 Faks: (312) 424 17 49
İnternet adresi: www.bddk.org.tr

7/1005, 1006

YAZILI SORU ÖNERGESİ NO: 7/1005 - 2696

Hükümet Programının 28 inci sayfasında yer alan **"Rekabet derecesine, ekonomik birimlerin ihtiyaçlarına uygun finansal ürün veya hizmet sunabilme yeteneğine, fon toplama ve fon kullandırma süreci ya da mekanizmasına evrensel içerik ve kalite kazandırılacaktır"** ifadesi çerçevesinde:

a. Yürütmekte olduğunuz çalışmalar nelerdir?

✓ Mevduat sigortası sistemi bankacılık sektöründeki rekabet ortamını etkileyen faktörler arasında bulunmaktadır. Bu çerçevede, rekabet ortamı üzerinde yaratabileceği potansiyel etkileri gidermek amacıyla mevduat sigortası sistemimizin gelişmiş ekonomilerdekine benzer bir yapıya dönüştürülmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

b. Tamamlamış olduğunuz çalışmalar nelerdir?

✓ Finansal kuruluşların finansal ürün ve hizmet sunabilme yeteneklerinin ve ekonomideki fon toplama ve fon kullandırma süreç ve mekanizmalarının geliştirilebilmesi amacıyla:

- Finansal hizmetlerde çeşitliliğin artırılması imkanlarının araştırılması amacıyla ilgili kamu ve meslek kuruluşlarından konuya dair görüş ve rapor hazırlamaları istenmiş, bu kurum ve kuruluşlardan gelen tespit, değerlendirme ve öneriler çerçevesinde bir "Finansal Hizmetlerde Çeşitliliğin Artırılması Raporu" hazırlanmıştır.
- Özel finans kurumları tarafından, belli aralıklarla faiz ödenmesine imkan veren bir yıl ve daha uzun vadeli katılma hesabı ile asgari beş yıl vadeli "birikimli katılma hesabı" açılabilmesine imkan tanınmıştır.
- Düşük gelirli kişi ya da grupların finansal hizmetlere etkin bir şekilde erişiminin sağlanması amacıyla mikro finansman alanına ilişkin temel düzenlemeleri ihtiva eden bir yasa taslağı hazırlanmıştır.
- Özel finans kurumları için kurumsal finansman desteği ile mal karşılığı vesaikin finansmanı yöntemleri yeniden ve daha geniş bir şekilde tanımlanarak, bu yöntemlerin uygulanması kolaylaştırılmıştır.
- Özel finans kurumları için bireysel finansman desteğinin tanımından "ticari işlerin finansmanında kullanılmamak kaydıyla" ibaresi çıkarılarak, bireysel finansman uygulamasının işlerliği kolaylaştırılmıştır.
- Özel finans kurumları için TCMB nezdindeki piyasalarda verecekleri krediler için hesap durumu belgesi alma zorunluluğu kaldırılmıştır.
- Özel finans kurumlarının, teminat, rehin veya belirli bir gerçek ya da tüzel kişiye veya risk grubuna kullandırılmak amacıyla verilenler hariç olmak üzere, birbirlerine veya bankalara verdikleri, vadesiz ve temdite konu olmamış üç aya kadar vadeli krediler ile Türkiye İhracat ve Kredi Bankasına kullandırdıkları krediler kredi sınırlamalarına tabi krediler kapsamından çıkarılarak, bu kurumlar üzerindeki kredi limitleri daha elverişli bir hale getirilmiştir.

✓ Finans sektöründe faaliyet gösteren çeşitli kuruluş tiplerinin sektör içindeki rollerinin artırılması ve rekabet ortamının geliştirilmesi amacıyla:

- Özel finans kurumlarınca verilen teminat mektuplarının bankalar tarafından verilen teminat mektubu niteliğinde sayılacağı belirtilerek bu konudaki belirsizlikler giderilmiştir.

- Özel finans kurumlarına SPK mevzuatı çerçevesinde aracı kurumlar ile acentalık sözleşmesi imzalama imkanı getirilmiştir.

- Mevduat sigortası sisteminin riskli bankalar ile daha az riskli bankalar arasında rekabet eşitsizliği yaratmasını önlemek amacıyla TMSF primlerinin banka risklerini daha iyi fiyatlamasına yönelik olarak bir düzenleme yapılarak, tüm standart rasyoları tutturan bankalar üzerindeki prim yükü onbinde 25'den onbinde 12,5'e düşürülmüştür. Bu düzenleme ile birlikte prim gecikme zammının nasıl tatbik edileceği, primlerin tüm bankalardan dönemler itibariyle aynı tarihte tahsil edilmesi, bankalardan gönderilecek bilgi ve belgeler hususlarında da düzenleme yapılmıştır.

- Mevduat ve diğer banka yükümlülükleri üzerindeki tam garantinin piyasa disiplini ve rekabet üzerindeki bozucu etkileri nedeniyle bankaların her türlü yükümlülüklerinin tam garanti altına alınmasına ilişkin 15.1.2001 tarih ve 151 sayılı Kararın uygulamasının 5.7.2004 tarihinden itibaren kaldırılmasına karar verilerek, AB normlarıyla uyumlu bir garanti sistemine geçişe ilişkin bir yıllık geçiş takvimi işlemeye başlamıştır.

- Bankalardan alınan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu primlerinde yapılan değişikliğe paralel olarak, Güvence Fonu primleri yeniden düzenlenmiş ve tüm standart rasyoları tutturan özel finans kurumları üzerindeki prim yükü onbinde 25'ten onbinde 15'e düşürülmüştür.

- Özel Finans Kurumları Birliği bünyesinde kurulan Güvence Fonu gelir ve kurumlar vergisi dahil her türlü vergi, resim ve harçtan muaf hale getirilerek, vergi yükleri konusunda Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na sağlanan muafiyetlerle paralellik sağlanmıştır.

c. Yapılması öngörülen çalışmalar nelerdir?

✓ Finans sektöründeki olumlu gelişmelerin ve makroekonomik istikrarın devamı halinde sınırlı mevduat garantisine geçiş takvimi herhangi bir gecikmeye mahal verilmeden işletilecek ve 5.7.2004 tarihinden itibaren mevduat üzerindeki tam garanti kaldırılacaktır.

YAZILI SORU ÖNERGESİ NO: 7/1006- 2697

Hükümet Programının 28 inci sayfasında yer alan **"Finans sektörünün uluslararası standartta kurumsal ve fonksiyonel bazda derinleşmesi sağlanacaktır. Finans sektöründe zaman zaman ortaya çıkan kötü yönetimlerin topluma maliyet yüklemesini önleyici tedbirler alınacaktır"** ifadesi çerçevesinde:

a. Yürütmekte olduğunuz çalışmalar nelerdir?

✓ Mali sektöre yönelik gözetim ve denetimin etkinliğinin artırılması amacıyla, sigorta kuruluşları hariç olmak üzere banka dışı finansal kuruluşların (finansal kiralama ve faktoring kuruluşlarının) düzenleme ve gözetiminin BDDK çatısı altına alınması yönündeki çalışmalar sürdürülmektedir.

✓ Belli bir gruba ait finansal kuruluşların tek çatı altında örgütlenmelerini öngören finansal holding yapısına ilişkin kurumsal altyapı çalışmaları sürdürülmektedir.

✓ Bankalar ve özel finans kurumlarının yanı sıra, finansal holdinglere ilişkin genel esasları da düzenleyen ve daha sistematik ve ihtiyaçlara daha iyi cevap verir bir "Bankacılık Kanunu Tasarısı Taslağı" üzerinde çalışmalar sürdürülmektedir.

✓ Pamukbank'ın satışına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

✓ Risk odaklı denetim altyapısı oluşturulması yönünde çalışmalar devam etmektedir.

✓ Bankaların iç denetim ve risk yönetimi sistemlerine işlerlik kazandırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

✓ "Basel Komitesi tarafından yayımlanan Yeni Basel Sermaye Uzlaşısı'nın (Basel II) ülkemize muhtemel etkileri ve ülkemiz bankacılık sektörü için uygulanabilirliği üzerine çalışmalar sürdürülmektedir.

b. Tamamlamış olduğunuz çalışmalar nelerdir?

✓ Kötü yönetimlerin topluma maliyetini azaltmaya yönelik çalışmalar kapsamında:

- Yükümlülüklerini vadesinde yerine getiremeyen, alınması istenen tedbirleri almayan, faaliyetine devamı mevduat sahiplerinin hakları ve mali sistemin güven ve istikrarı bakımından tehlike arz eden Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'nin yönetim ve denetimine el konularak, bankanın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılmıştır.

- Yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na geçen bankaların yeniden yapılandırılmaları, birleştirme, satış veya doğrudan tasfiye gibi yöntemlerle tasfiye edilmeleri çalışmalarına devam edilmiştir. Kamu tarafından yönetim ve denetimine el konulmuş bankalardan İmar Bankası için BDDK tarafından tasfiye kararı alınmış olup, Fon bünyesinde yalnızca geçiş bankası olarak kullanılmakta olan "Bayındırbank" ile satış sürecinde bulunan Pamukbank bulunmaktadır.

- TMSF'nin elindeki varlıkların çözümlenmesi sürecinin hızlandırılması ve sorunlu hale gelmiş olan kredilerin varlık yönetimi şirketleri aracılığıyla çözümünün kolaylaştırılması amacıyla, bu tür işlemlere KDV istisnası getirilmiştir.

- TMSF'nin alacak portföyünün 200 milyon dolar tutarındaki bir bölümünün ihale yoluyla satışa çıkarılması yönündeki çalışmalar tamamlanma aşamasına getirilmiş bulunmaktadır.

- Çukurova Grubu'nun Pamukbank ve diğer TMSF bankalarına olan borçları yeniden yapılandırılarak finansal sistem için önemli bir belirsizlik unsuru ortadan kaldırılmıştır. Yeniden yapılandırma anlaşması çerçevesinde birinci taksit ödeme Grup tarafından takvime uygun şekilde gerçekleştirilmiştir.

- Devir tarihleri ile 2003 yılı Mart ayı arasındaki dönemde, takipteki alacakların tahsilinden, iştirak, gayrimenkul ve banka satışlarından toplam 1,7 milyar dolar gelir elde edilmiştir.

- TMSF elindeki alacakların etkin şekilde ve süratle tasfiyesini sağlamak açısından büyük önem taşıyan "İcra ve İflas Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" yayımlanmış bulunmaktadır.

- Banka tarafından yetkili mercilere beyan edilen sigortaya tâbi tasarruf mevduatı tutarı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından tespit edilen tasarruf mevduatı tutarı arasında bir fark bulunması halinde, bu fark nispetinde bankanın ilgilileri ile bu kimselerin eşlerine ve çocuklarına ait bankalar ve banka dışı mali kurumlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler nezdindeki, kiralık kasa mevcutları da dahil olmak üzere, hak ve alacakların dondurulması, her türlü mal, hak ve alacakların üzerindeki tasarruf yetkisinin tamamen veya kısmen kaldırılması, mal, kıymetli evrak, nakit ve diğer değerlerin zaptı, bunların bir tevdi mahalline yatırılması ve hak ve alacakların üzerine diğer tedbirlerin konulması imkanı getirilmiştir.

- Bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bir banka nezdinde tasarruf mevduatı hesabı bulunmamasına rağmen sahte olarak düzenlediği belgeler veya sahte olduğunu bildiği belgeleri ibraz ederek veya ettirerek, kendisine veya bir başkasına ödeme yapılmasını talep eden kişilere ağır hapis cezası verilmesi imkanı getirilmiştir.

c. Yapılması öngörülen çalışmalar nelerdir?

✓ Hazırlıkları devam eden "Bankacılık Kanunu Tasarısı"nın en kısa sürede yasalaşması amaçlanmaktadır.

✓ Ülkemizde finansal kiralama ve faktoring sektörlerinin geliştirilmesi yönünde politikalar oluşturulması hedeflenmektedir.

✓ Bankaların iç denetim ve risk yönetimi sistemlerine işlerlik kazandırılmasına yönelik olarak ihtiyaç duyulan uygulama tebliğleri yayımlanacaktır.